

SILENCI, LA GRAN PARAULA

Un apunt bíblic (Rm 16,25-27)

Glòria a aquell qui té el poder d'enfortir-vos en l'evangeli que jo anuncio quan proclamo Jesucrist, el qual és la revelació del disseny de Déu, amagat en el silenci dels segles, però que ara s'ha manifestat i s'ha donat a conèixer a tots els pobles perquè acceptin la fe, mitjançant els escrits profètics, per decisió del Déu etern. A Déu, l'únic ple de saviesa, glòria eternament per Jesucrist. Amén.

1. El silenci de Déu

El text anterior és la doxologia final de la carta als Romans. Jesús és la Paraula del Pare. Així comença l'evangeli de Joan: «Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu». Per escoltar-lo necessitem el silenci.

Guarda silenci i t'ensenyaré la saviesa (Job 33,33).

Qui pot blasmar el silenci de Déu? (Job 34,29).

Quan davant de tants desastres Déu calla, la gent no ho entén i clama: on és Déu en aquest terratrèmol, inundacions...?, on és Déu en aquesta guerra, en el dolor dels migrants, en la pandèmia de la covid-19...?

Dissortadament hi ha gent que viu tota la vida amb tantes penes, que mor sense haver viscut. En les desgràcies no podem consolar amb frases fetes de l'estil «m'imagino el que estàs passant», perquè l'experiència de l'altre és única. Tampoc no podem consolar dient que Déu és amb ells, quan precisament s'interpel·len per què Déu no ha pogut evitar allò. Potser l'únic consol és quedar-nos en silenci al seu costat, abraçar-los, si es deixen, i dir-los una sola frase: «Déu plora amb tu».

La millor resposta, com a creients, és el silenci, saber acompanyar el dolor, ser conscients que la pregunta sobre el mal no té resposta i només la sap Déu. La sap? Imagino que també per a Déu el mal és un misteri; ell no va crear el mal. Com a creients no ens és lícit pensar que Déu Pare tenia una actitud aliena al dolor del seu Fill a la creu, víctimes tots dos també del mal. Potser refusar trobar respostes concretes, ràpides, fàcils o coherents, ens pot ajudar a donar una mica de pau.

El «ja sí, però encara no» anima a no deixar-se vèncer per les circumstàncies adverses; a no renunciar a fer un món millor encara que no el vegem amb els propis ulls; a no deixar de plantar, malgrat no en collim ni en mengem els fruits; a no viure en la desesperança d'un pou absurd. Sí, però encara no.

Estimats, ara som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat allò que serem. Sabem que, quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és (1Jn 3,2).

2. El silenci fecund

A vegades voldríem tenir unes altres persones al costat o anar-ne a buscar unes altres per matar el temps, que vol dir incapacitat per aguantar l'estar sol.

El silenci és una plenitud de sons. L'escolta és fonamental per a tota persona i per al món. No només per al creient. Empro la paraula *fonamental* en el sentit de “fonament, base, primordial, primer”, i no solament en el sentit de “principal, important”. Per això, ens cal aquesta actitud fonamental de l'escolta, que ens mogui a una actuació harmònica i plenament cristiana.

Així comença el pròleg de la Regla de sant Benet: «Escolta, fill, les prescripcions del mestre, para-hi l'orella del cor».

Venim del silenci i anem cap al silenci. El silenci segurament es pot veure, olorar i tocar. Però, sobretot, el silenci s'escolta. En el nostre ésser més profund som silenci.

Una teologia no serà completa si només parla de Déu. Cal, per part de les persones, de cada persona, una actitud de resposta, amb la manera de viure. Déu ens ha parlat per mitjà de la revelació de Jesucrist; nosaltres li parlem en aquesta resposta, ni que sigui en silenci, però silenci viu i atent, obert. Sense aquesta resposta, la teologia cauria en pur raonament i potser no passaria de ciència o filosofia de la religió.

3. El silenci de la pregària

En el silenci de la pregària recuperem la imatge que mai no hem perdut, per això a vegades sentim que és Déu mateix que polsa les cordes de la nostra ànima, amb una harmonia única, amb la nostra cançó, única, com aquell nom que Déu ha posat en la pedra, tal com diu l'evangelista Joan en l'església de Pèrgam (Ap 2,17):

Als qui surtin vencedors, els donaré el manà amagat i una pedra blanca amb un nom nou inscrit que ningú no coneix, fora dels qui el reben.

Pau ens diu que l'esperança ens ompli d'alegria (cf. Rm 12,12), perquè l'alegria ha de ser la nostra targeta de visita. Aquella alegria profunda que surt del cor i es trasllueix a la cara. Aquella alegria que ens aguanta malgrat tot. L'alegria que ningú no ens prendrà, com ens diu Joan (Jn 16,22) i que és la tornada de l'himne de Vida Creixent. L'alegria que neix del silenci profund de la pregària i del servei discret als altres, sense que la mà dreta sàpiga el que fa l'esquerra.

Reposa només en Déu, ànima meva;
d'ell em ve tota esperança (Salm 62 [61],6).

Calla, calla un moment! Per què? Per escoltar. Escoltar, què? El silenci. A vegades el silenci crea com una atmosfera que fins i tot es pot tocar.

Reflexió

- He viscut mai el silenci de Déu en la meva vida? Com l'he viscut?
- Com consolo les desgràcies dels altres?
Acullo amb veritable alegria els seus èxits?
O m'és més fàcil consolar que alegrar-me?
- Com prego? Com puc millorar la meva pregària perquè sigui més fecunda la meva relació amb els altres?

Pregària

Que la serenitat
de la maduresa
em faci entrar
en el secret
de la meva vida
amb una nova tendresa.